

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 150 Lei. — Șase luni 75 Lei. — Trei luni 40 Lei. — Pentru străinătate un an 250 Lei.
 Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză —
 Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir petiț 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Ziua desrobirii naționale

(=) Cinci ani împliniți, sânt în 18 Noemvrie (1 Decemvrie 1923) dela ziua măreață, când în 1918 poporul ardelean, — după războiul din care s'a născut dreptul popoarelor oprimate d'a dispune singure de soarta lor, — s'a adunat în cetatea viteazului Domn, să pecetluască unitatea politică a unei însemnate părți a românilor cu frații lor din țara liberă și neatârnată.

O sută de mii de glasuri, izbucnite din piepturile oțelite ale poporului din bătrânul Ardeal, din falnicul Bănat, de pe plaiurile dulci ale Crișurilor și Maramurășului, au proclamat cu nemărginită însuflețire uniunea pe veci, cu vechea țară de peste Carpați, a tuturor acestor ținuturi.

Din ziua aceea din 1918 mântuiți am fost de urgia unei dominațiuni străine, care își păstrase în toată vremea urmele caracterului său de popor puțin adaptabil culturii, mândru și viclean.

Actul uniunii dela Alba-Iulia constituie uriașul eveniment în trecutul provinciilor noastre desrobite. Istoricii de mai târziu, când vor povesti adevărul faptelor care au pregătit și realizat unitatea țărilor, vor putea aprea după vrednicie acel act, înveșnicit cu slove de aur în viața românilor.

La Oituz, Mărăști și Mărășești s'a afirmat spre uimirea lumii, că deși biruiți pentru moment, voim și putem să trăim, căci eată știm să și murim...

Ear când îndrăzneala turanică a rățăciților, mânați pe vremuri din pustiul aziat, se întindea acum să ne răpească și munții, adăpostitori de neam, și toate bogățiile lor, pentru a sdruncina din temelie mersul dezvoltării noastre opăcite, a dat Dumnezeu ca împărăția austriacă prăbușită să tragă în mormântul ei și statul ungar cu visurile și nălucirile sale.

Să ne ducem cu gândul la prigonirile și suferințele îndurate ca neam și biserică, sub stăpânirile crunților urmași arpadini, cari ne-au ținut în sărăcie și ignoranță. Să ne gândim la miile de năpăstuiți și miile de mucenici români, preoți și mireni, cari despoiați de cele mai elementare drepturi au plătit cu sânge și avere — vreme de sute de ani și până în ultimele momente ale istoricului act, — iubirea lor de limbă și credință... Numai gândindu-ne acolo, vom putea să înțelegem deplin: ce va să zică a se vedea toți frații la un loc pe pământul strămoșesc, unde cerul ni-a dat toate bunătățile cu atâta dărnicie, încât grozav de neajutorati și păcătoși ar trebui să fim, ca dușmanul care ne pândește cu ochi de ură și

lăcomie, să ne mai poată înlănțui la carul străin.

Ardealul a venit cu toată dragostea să se alipească regatului român, — întocmai cum aproape în aceeași vreme venise Bucovina, și puțin mai înainte Basarabia, să se reunească la pământul din care au fost sfâșiate de ghearele prădănice ale împărățiilor îmbătrânite în rele și apuse în greșelile săvârșite de conducătorii lor prea încrezuți în atotputernicia proprie.

Și ori câte scăderi, nemulțumiri, frământări ar produce regimurile nouă de până acum în sânul nașunii noastre de 18 milioane de cetățeni, spre bucuria vrăjmașilor, — recunoștința și însuflețirea Ardealului și a celorlalte provincii alipite, n'au slăbit și nu vor slăbi nici odată pentru aceia cari au înfrânt domnia tiraniei și au desăvârșit idealul de stat unitar român.

Criticele violente, cu mult sgomot și puțin folos, și încriminările nesfârșite, să nu turbure sfințenia zilei de astăzi, ca ceice avem acelaș grai, acelaș suflet și aceeaș credință, să putem privi cu încredere și mândrie în acel «viitor de aur», profetit neamului de bunii bătrâni cari nu l-au văzut întrupat, dar l-au pregătit cu răbdare, cu înțelepciune și cu multă jertfă.

Reuniunea română sibiiană de muzică, dirijent dl Nicolae Oancea, invitată de intelectualii blăjeni, a dat Duminecă în 25 Noemvrie, în sala de gimnastică a liceului din Blaj un mare concert. S'a cântat cunoscuta operă a compozitorului Iacob Murășanu, Mănăstirea Argeșului, în fața unui numeros și distins public; au sosit pentru, a participa la concert, și mulți fruntași ai vieții publice din Ardeal, V. Goldiș, I. Maniu, Șt. C. Pop și alții. Sibiienii au fost întâmpinați la gară cu mare entuziasm și salutați în cuvinte călduroase din partea directorului Ion Negruțiu. I-a mulțumit, în numele celor sosiți din Sibiu, păr. Dr. Ioan Stroia, președintele reuniunii de muzică. Concertul, deplin reușit, și convenirile după concert au dat bun prilej de apropiere sufletească mai intimă între Blaj și Sibiu. La alt loc al ziarului nostru publicăm raport special.

O delegație a bisericii ortodoxe ruse, cum se vestește din Basarabia, — va vizita România. Mitropolitul rus din Iaroslav, Benjamin, și arhiepiscopul din Costroma, Serafim, întovărășiți de o suită compusă din trei personalități bisericesti, vor expune situația creată bisericii ortodoxe ruse. Această delegație va vizita orașele Atena, București și Belgrad în acest scop. Se afirmă că delegația va propune transferarea patriarhatului ecumenic din Constantinopol la Moscova.

Sfințirea bisericii Apoldul-de-jos

Este de sigur o puternică garanță pentru dezvoltarea ulterioară a bisericii și poporului nostru raportul intim dintre popor și ierarhie. Acestui intim raport i s'a dat expresiune în formă demnă cu ocazia sfințirii bisericii din Apoldul-de-jos, în protopresbiteratul Miercurii, îndeplinit Dumineca trecută prin I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae.

Dragostea fiească și devotamentul sincer cu care înaltul prelat a fost primit de harnicii credincioși din Apold — a produs adâncă impresie asupra celor care am fost de față la primirea și la actul sfințirii bisericii.

Comuna Apoldul-de-jos este una din comunele fruntașe din județul Sibiu, cu peste 3000 suflete, comună curat românească, aparținând toți credincioșii bisericii noastre. Popor inteligent și disciplinat, gospodari harnici, activi și însuflețiți pentru legea și biserică strămoșească.

În comună sânt două biserici, situate în mică depărtare una de alta, biserică cea mică de lemn, martoră vie a umilirii noastre din trecutul de tristă aducere aminte, cu o pictură veche încă destul de bine conservată, dar neîncăpătoare, clădită la marginea unei coline. La depărtare de 40—50 pași în vârful colinei s'a zidit la începutul veacului al XIX-lea o biserică de piatră, pe care credincioșii noștri în anul acesta au renovat-o radical, împodobindu-o înlăuntru cu o frumoasă pictură în stil bizantin.

Mai aveau o singură dorință, ca locașul înfrumusețat și împodobit de nou să fie dat măreței sale destinațiuni prin însuș capul bisericii, a I. P. S. Sale arhiepiscopului și mitropolitului nostru Nicolae.

I. P. S. Sa le-a împlinit cu toată bunăvoința această dorință și a plecat spre acest scop în 25 Nov. la ora 6 dimineața cu automobilul însoțit de dl prefect județean A. Boiu la Apold, pecând suita I. P. S. Sale dimpreună cu corul seminarial au plecat în aceeași dimineață cu trenul.

La marginea hotarului comunei, I. P. S. Sa este întâmpinat de un impozant banderiu de călăreți de 80 inși toți voinici ai comunei Apold pe cai sprinteni.

Conducătorul banderului învățătorul N. Fărcaș în cuvinte alese aduce mulțumiri înaltului prelat, că obosește în comuna lor de-a le sfinți noul locaș al Domnului.

După răspunsul și binecuvântarea I. P. S. Sale, automobilul înaintează încunjurat de călăreți.

La intrarea în comună este ridicată o impozantă poartă triumfală din cetină de brad cu inscripția «Bine ați venit». Aici I. P. S. Sa este așteptat de un număr mare de credincioși în frunte cu primarul și secretarul comunal Ilie Beu. Dl secretar salutând pe I. P. S. Sa printr-o frumoasă vorbire, amintește că fiii acestei comune precum în trecut așa și acum sunt strâns legați de biserica străbună. Bucuria tuturor este mare că I. P. S. Sa în persoană s'a ostenit în mijlocul lor. Ii dorește bun sositor.

I. P. S. Sa mulțumind pentru frumoasele cuvinte de întimpinare, le împărtășește binecuvântarea arhierescă. La câțiva pași dela prima poartă, este ridicată o a doua poartă împodobită cu țesăturile ieșite din războaiele harnicilor femei din Apold, cari întâmpină pe înaltul ierarh în ghenunchi.

În fața primăriei I. P. S. Sa este așteptat și salutat cu strigăte de «să trăiască» din partea pompierilor comunali în număr de peste 100, toți bărbați chipeși și bine făcuți.

După un mic popas în casa parohului Popa, I. P. S. Sa pornește spre biserică. În strada care duce la biserică este întâmpinat mai întâi de președintele reuniunii meseriașilor din localitate de Dumitru Popa, și de elevii școlii noastre în frunte cu învățătorii.

La ușa bisericii celei vechi, I. P. S. Sa este întâmpinat de preoții îmbrăcați în ornate, asesorii M. Voileanu și Dr. George Proca, protopresbiterul tractului Avram Păcurariu, preoți locali Ioan Popa și Ioan Preda și de preoții I. Dăianu din Sângătin, M. Fara din Ludoș și de diaconul Vasile Bucur.

I. P. S. Sa este salutat de părintele protopresbiter A. Păcurariu prin următoarea vorbire:

I. P. S. Domnule Arhiepiscop și Mitropolit!

De mult așteptat poporul din Ardeal, de decenii așteptat pe un arhieru-apostol, care să străbată fără preget orașele și satele, să comunice dela om la om, să-i mângăie și să-i întărească în credința strămoșească, să le asculte durerile, doririle, speranțele și aspirațiunile lor.

Știm că I. P. S. Voastră are cel mai mare praznic, când se poate coborâ din înălțarea tronului arhieresc ca un părinte iubitor la iubiiții sei fii. Știm și aceea că sărbătoarea sărbătorilor este ziua, când poporul credincios poate primi în mijlocul său pe capul bisericii sale, dat fiind că urme neșterse de moralitate și religiositate

rămân în sufletul poporului, când în mod direct înrauează asupra turmei sale cuvântătoare prin magic cuvânt.

Poporul compact din Apoldul de jos văzându-și onorate ostenelele și jertfele aduse întru podoaba casei Domnului, prin prezența și binecuvântarea I. P. S. Voastre, primește un nou și puternic îndemn și pentru alte fapte mărețe întru promovarea culturii sale.

În numele acestui brav popor viu a depune la picioarele I. P. S. Voastre omagiul de mulțumire și recunoștință pentru rarul prilej de elevare sufletească, și cerându-Vă binecuvântarea arhierescă, rugăm pe Dumnezeu să Vă dăruiească viață îndelungată, întreg, sănătos, drept îndreptând cuvântul adevărului.

După sărutarea crucii și evangheliei I. P. S. Sa spune, că simte o nespasă bucurie având ocaziune să vadă această parohie bine organizată. A venit ca față la față să se întâlnească cu fiii săi credincioși, spre a le împărtăși cuvântul evangheliei Domnului. După binecuvântarea arhierescă, intră în biserica cea veche, se îmbracă în pompoasele ornate arhieresti, preoțimea ia obiectele sfinte, și în sunetul clopotelor și frumoaseior cântări bisericești executate cu toată precizia de corul nostru seminarial condus de prof. C. Popa, urcăm dealul spre biserică cea de nou renovată, care își așteaptă mirele.

Ajunși la ușa bisericii se începe slujba sfințirii ei prin încunjurare.

În sunetul clopotelor pornind dela ușa principală, spre miazăzi, ne oprim la mijlocul bisericii. I. P. S. Sa citește evanghelia mărturisirea învățăcelilor: Tu ești Hristos Fiul lui Dumnezeu celui viu. Cântăreții întonează: Mărire Ție Doamne Mărire Ție. I. P. S. Sa face cruce cu sfântul mir pe zid.

Convoiul pornește. Corul cântă: încunjuțați popoarele Sionul și-l cuprindeți pe dânsul. Aceași ceremonie în partea de miazănoapte. Ajunși în fața ușii, clopotele încetează. I. P. S. Sa se postează la intrare, unde după cunoscutele alocuțiuni: «Deschideți boieri porțile...», că va intra împăratul măririi», cu puterea crucii pe care o ține în mâna dreaptă, deschide ușile și intră în biserică între sunetele armonioase ale cântării: «Casei Tale».

După aceea I. P. S. Sa a săvârșit în mijlocul bisericii actul sfințirii apei, cu care a stropit biserică. A făcut cruce cu sftul mir atât în altar, cât și pe zidurile din interiorul ei. Apoi a urmat pregătirea și sfințirea prestolului.

Urmează celebrarea sftii liturgii în decursul căreia I. P. S. Sa a hirotonit întru diacon pe clericul Tiberiu Moga, oficiant consistorial.

La finea sftii liturgii I. P. S. Sa mănecând dela cuvintele pericopei zilei: «*Eu sânt lumina lumii, cela ce urmează mie, nu va umbla întru întunec, ci va avea lumina vieții*», cu cunoscutele elocvență a rostit timp de o oră o frumoasă și instructivă cuvântare despre rostul vieții noastre pământești, arătând că numai Mântuitorul Hristos cu Duhul cel înalt poate face să pătrundă în sufletul oamenilor lumina și adevărul cel vecinic care a sburat de pe buzele lui. Mântuitorul trebuie introdus în fiecare casă, căci El e ajutorul cel mai înalt. După preceptele lui, pe care ni le împărtășește biserica, trebuie să trăim. Laudă apoi hărnicia credincioșilor și le împărtășește sfaturi și povețe părintești. Cuvântul arhieresc a făcut adâncă impresie asupra celor prezenți cari au aclamat pe I. P. S. Sa.

După aceea I. P. S. Sa a miruit pe credincioși și le-a împărțit anafora, ear apoi a ieșit în cimiter, unde a cetit o rugăciune pentru odihna sufletelor celor răposați.

Trecuse ora 1 până când s'au terminat toate aceste acte.

I. P. S. Sa s'a întors earăși în biserică cea veche examinând interesanta-i pictură și icoanele vechi. La ieșire a împărțit elevilor, cari îl încunjurase de toate părțile, cărți de rugăciuni. De aici a mers la școală, unde a luat masa împreună cu preoții celebranți, fiul comunei Dr. I. Beu, prezidentul consiliului de administrație al institutului «Albina», prefectul județan, toți intelectualii din Apold, membrii comitetului parohial și fruntașii comunei.

După masă a cercetat pe preotul I. Preda, apoi pe preotul I. Popa, unde a examinat oficiul parohial, pe care l-a aflat în ordine.

Inserase binișor când I. P. S. Sa a părăsit Apoldul între uralele de «Să trăiască» ale credincioșilor.

Terminând acest scurt raport al nostru, nu putem să nu facem amintire, că în întreg decursul serviciului divin am văzut la poporul adunat aceea pietate ramasă din bătrâni cătră biserică și cre-

FOIȘOARA

Cronică muzicală

Concertul Reuniunii rom. de muzică, Sibiu

Succesul desăvârșit pe care l-a repurtat Reuniunea română de muzică din Sibiu, prin ultimele sale prestațiuni artistice, a avut darul să trezească admirația nu numai a publicului sibian, ci și a străinilor. Această admirație s'a concretizat în măgulitoarea și insistenta invitație, prin care frații noștri blăjeni au rugat Reuniunea să dea un concert la Blaj.

Concertul a și avut loc Duminecă, în 25 Noemvrie c. Evenimentul artistic a luat de-a dreptul proporțiile unei adevărate serbări culturale.

Corul Reuniunii, în frunte cu prezidentul ei, dl asesor consistorial *Dr. I. Stroia* și dirigentul *N. Oancea*, a fost întâmpinat la gară la ora 2 p. m. de-o mare mulțime de oameni, cu muzică și cuvântări de bun sositor.

La ora 4 a urmat concertul pentru elevi, ear la 8 pentru publicul mare. Au fost de față I. P. S. Mitropolit V. Suci, V. Goldiș, I. Maniu, C. Pop și o mare mulțime de lume din Blaj și

jur. Sala de gimnastică a liceului era suprațită. Programul concertului a fost compus din următoarele bucăți: «Foaie verde tămâită», «Pentru mândra» (Bena), «Foaie verde de trifoi», «Trandafir cu două flori» (Oancea), «Cântec de leagăn» (T. Popovici), «Peste deal» (Vidu), coruri mixte, și «Mănăstirea Argeșului» (I. Murășanu) baladă pentru cor, soli și orhestră.

Cântecul popular, executat cu ultima expresie a preciziei și a nuanțării artistice, au stârnit o însuflețire fără seamăn. Și dacă n'au fost bizate în întregime, pricina n'a fost decât lipsa de timp. Dșoara P. Luca (sopran) a cântat cu mult sentiment părțile de solo din «Foaie verde de trifoi» și «Cântec de leagăn». I s'au oferit flori și aplauze multe, multe. Dl N. Topolog (bariton), în «Peste deal» a fost plin de culoare și expresie.

Peatra de încercare a serii a fost însă de bună seamă «Mănăstirea Argeșului». Puternica creație muzicală a primit o interpretare vrednică de măreția ei artistică. Corul compus din peste o sută de persoane și-a pus tot sufletul în slujba unui ansamblu desăvârșit. Dl N. Oancea care dirigează mai mult cu ochii decât cu bașgheta, a realizat acea unitate de atenție și desfășurare de energii, care e garanția supremă a oricărei execuții corale superioare, mai ales când e vorba și de colaborare orhestrală.

Dna M. Dr. Vilt, în rolul Anei, a fost plină de temperament, de gingășie și culoare. Vocea sa clară și dulce, precum și înțelegerea cu care a pătruns în tainele psihologice ale Anei, i-au dat puțința să concretizeze în chip uimitor toată gama sentimentelor ce au frământat sufletul plâpând al tragicei eroine — dela nelămuritele presimțiri inițiale, până la desnădejdea finală de proporțiile marilor tragedii — tăcute...

Dl Erdeli a interpretat rolul lui Manole cu facilitatea și măiestria unui cântăreț rutinat.

Profund și plin de măreție a fost dl B. Borcea (Negru Vodă), dsa a avut un bun prilej să și desgroape prețioasa comoară de care dispune.

Frumos și îngrijit au cântat dl N. Topolog (Cioban) și dl S. Popa (Narratorul).

Publicul plin de entuziasm a ovaționat îndelung atât pe cântăreți, cât pe iscusitul măiestru N. Oancea.

Reuniunea de muzică are tot dreptul să se măgulească de succesul dela Blaj. În istoria existenței sale el va fi o culme, vrednică să fie tăiată în răboj.

N. C.

dința strămoșească, care ne spune, că viu și puternic este simțul de pietate creștinească la poporul nostru.

Acestui simț de pietate creștinească și de iubire față de arhierul său i-a dat expresiune poporul nostru din Apoldul-de-jos atât cu ocaziunea primirii, cât și la plecarea și în tot timpul cât I. P. S. Sa a petrecut în această frunță comună.

Să dea Dumnezeu, ca sfintele rugăciuni ridicate și cu această ocaziune să fie auzite la Tronul ceresc, ear părințele învățături împărtășite poporului de I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* să aducă roadă mănoasă întru preamărirea lui Dumnezeu și înaintarea și prosperarea bisericii și poporului nostru.

Granița dintre România și Iugoslavia. Ministerul afacerilor străine ne trimite următorul comunicat: Alaltăeri a fost iscălit la Belgrad protocolul care stabilește prin bună înțelegere granița dintre România și Regatul Sârb Croat-Sloven. Pe lângă comunele, al căror schimb a fost admis încă din vremea guvernului precedent, cu ocazia ultimelor negocieri România a mai obținut câștig de cauză la Vardăria, insula Moldova, Jombolia și comuna curat românească Iam de lângă Vârșeș, și a cedat regatului Sârb Croat-Sloven două comune sârbești, Modoș și Pardani.

Nr. 9473/1923.

Circulară

cătră toți deputații din cler și mireni ai sinodului protopopesc-electoral din tractul Sighișoarei

Numit comisar consistorial pentru conducerea alegerii de protopop în tractul Sighișoarei prin ordinul consistorial din 16 Octomvrie 1923 Nr. 7976 Plen. prin aceasta convoc sinodul protopopesc-electoral pe ziua de *Joi, 7/20 Decemvrie 1923* la ora 10 a. m., în biserica din Sighișoara.

Alegerii va premerge sfânta liturghie la ora 8 a. m. cu chemarea Duhului sfânt, la care sânt invitați toți membrii sinodului.

Totodată convoc pe aceeași zi după sf. liturghie, la ora 9 a. m., comitetul protopopesc pentru a stabili lista candidaților.

Sibiu, 15/28 Noemvrie 1923.

Dr. Ioan Stroia,
comisar consistorial.

La sate

— Asociațiunea, desp. Sibiu, la Cristian și la Porcești —

Despărțământul Sibiu și-a trimis într'a 14 excursiune culturală (comuna a 33-a) spre delegații ei în frunța comună Cristian. Cauza că a venit abea acum la rând Cristianul este că se află atât de aproape de centru. Acum doi ani ținuse prof. Țeposu o conferință în numele Asoc., comuna în care sașii sânt în majoritate (2160 față de 1100) este o comună frunță, cu un preot ortodox care e adevărat tată sufletească ai parohienilor săi. Loc expropriat pentru o casă culturală există, urmează să se ridice clădirea. Deocamdată se află o sală de lectură pentru popor, ear jocul se ține (iarna) în azilul copiilor, (vara) sub un șopron. Biblioteca parohială numără 355 vol., cea școlară 104 a meseriașilor, — căci există și o societate a meseriașilor — 120 vol. S'au adăugat acum cele 80 vol., ale Asoc. Tineretul este organizat, în cadrele bisericii.

Biserica este veche, din 1795; școala nouă din 1910; americanii s'au gândit la cei de acasă și au trimis bisericii 8000 de lei, ear pentru orfanii de război 15.000 lei. Învățătorul local a înființat un curs de împletit. Conferențele pentru popor sânt iubite (anul trecut 4, la iarnă vor urma mai multe), de asemenea teatrul de diletanți (câte 4—5 repr. pe an).

În școală, într'o sală unde se află și o scenă pentru teatru de diletanți, s'a ținut adunarea, după slujba bisericească, la care au luat parte și delegații Asoc. Păr. local Ioan Răceu, a bineventat pe oaspeți, apoi a rostit o cuvântare însuflețită președ. desp. dl Dr. G. Preda, despre necazurile zilei și despre misiunea pe viitor a Asociației. Ochi înțelegători, aprobări în mijlocul mulțimii. Cuvintele au căzut în pământ mănos. Secretarul desp., dl Dr. Horia P. Petrescu, a citit două lucrări originale: «La urlap» și «Lăzăr Ciobanul», bine primite din partea ascultătorilor atenți. De încheiere a vorbit dl administrator V. Moșoiu, despre tovrășii, căutând să încălzească pentru cooperare țărâniea. S'au predat cărți și voi volante, s'a vizitat școala, apoi au fost sibienii oaspeții părintelui, ear la ora 2 au trebuit să plece înapoi, fiindcă în Sibiu îi așteptau alte 2 puncte: la ora 3 aniversara de 60 de ani de existență a ospiciului de bolnavi mintali, cu care ocazie desp. a pus la dispoziție o serie de diapozitive frumoase pentru bucuria ochilor, ear la ora 6 conferința dlui Ionescu, despre «*Idealismul american*». Despre aceasta s'a referat la timp.

Mai trebuie să ia la cunoștință publicul cetitor frumoasa serbare din Porcești, din ziua de sf. Mihail și Gavriil. «Căminul cultural Principele Mihail» de acolo și-a serbat un an de existență. După cum am raportat săptămânile trecute, americanii din Porcești au contribuit cu dolarii lor ridicând o casă culturală, care le face cinste. Acum, că se împlinea un an dela înființare s'a gândit comitetul local să sărbătorească ziua cu slujbă bisericească, cu festival, cu o serată — și bine a făcut, fiindcă la astfel de ocazii recapitulezi cele îndeplinite și capeți poftă de lucru pe viitor. Deoarece «Căminul» se află în strânsă legătură cu desp. Sibiu al Asociațiunii, a fost trimis ca delegat secretarul său, dl Dr. H. P. Petrescu, președintele fiind împiedecat de a lua parte. Programul serbării a fost bogat. Porceștenilor le-a fost dat să audă un cor disciplinat, al tinerilor normalști și normaliste din Sibiu (40 pers.), conduși de destoinic prof. de muzică Tim. Popovici, care, deși convalescent, a grăbit să ia parte. Corul a cântat și la biserică și la festivalul, care a început la ora 12 și s'a sfârșit la ora 2, având să plece sibienii cu trenul de 3. Poporul întreg i-a petrecut până la gară, cu fanfara în frunte; dl Popovici a dirijat marșuri și cântece populare frumoase. Învățătorul N. Ciolan, sufletul mișcării din sat, a povestit pe larg și plin de bun simț cum s'a înjghebat și ce semne de viață a dat «Căminul». A fost o plăcere să-l ascuți. A vorbit delegatul desp. Asoc., aducând salut și îndemnul Asoc. pe cărarea apucată. Doi elevi mîntoși de ai dlui Ciolan ne-au pus în uimire cu părți din Satira a III-a a lui Eminescu și cu Miorița. Fanfara s'a produs și ea spre mulțumirea tuturor. Seara la ora 7 a vorbit dl Dr. H. P. Petrescu despre «Asociațiune», arătând cu skiopticonul vederi dela Asoc., pe președinții ei și alte diapozitive interesante. O zi neuitată, care servește spre laudă celor din Porcești.

INFORMAȚIUNI

Deputați congresuali din cler pe teritoriul arhidiecezei pe un nou period de trei ani au fost aleși următorii domni: 1. În cercul Sibiu-Săliște: *Dr. I. Stroia*, asesor consistorial. 2. În cercul Deva-Hațeg: *Dr. G. Proca*, asesor cons. 3. În cercul Iliia-Geoagiu: *C. Moldovan*, protopresbiter. 4. În cercul Târnava-Sighișoara: *Dr. A. Crăciunescu*, prof. sem. 5. În cercul Brașov-Treiscaune: *I. Hamsea*, protopresbiter. 6. În cercul Bran-Făgăraș: *N. Borzea*, protopresbiter.

Schimb. În săptămâna trecută s'a mai făcut un schimb de prizonieri politici, la Oradea Mare, între România și Ungaria. România a dat 31 prizonieri unguri, ear Ungaria 40 prizonieri români, dintre cari nici unul nu s'a declarat că ar vrea să rămână în Ungaria; deținuții unguri însă, în număr de 12, au cerut comisiunii însărcinate cu schimbul, să fie lăsați și mai departe în România, căci nu voesc să plece în Ungaria. Pe a cui parte va fi, prin urmare, tratamentul sălbatic? Prizonierii înapoiți din Ungaria spun cu toții, că în închisorile ungurești au fost rău bătuți, supuși la chinuri neînchipuite, flămânziți și zilnic batjocoriți și amenințați cu moarte. Ungurii, câți au plecat, au publicat în gazetele lor acte de mulțumiri pentru omenescul tratament al autorităților române.

În amintirea lui Eminescu. Președintele comitetului societății *România Jună* din Viena a înaintat parlamentului o adresă, în care se cere ca ziua Floriilor să fie consacrată ca ziua lui Mihai Eminescu și considerată ca sărbătoare națională.

Fantaziile dela Budapesta. O liturghie solemnă s'a slujit în catedrala Budapestei, din partea episcopului romano-catolic Mikes, în ziua de 20 Noemvrie, când Otto Habsburg, fiul fostului rege Carol, a împlinit vârsta de 11 ani. Călugărul Haas și a sfârșit cu această ocazie predica de agitație zicând: «Să trăiască regele maghiarilor, Otto al doilea!» Gazete budapestane, care plutesc cu mintea între nori, scriu că milioane de glasuri se îndreaptă spre regele încă neincoronat spunându-i că Dunărea, Tisa, Drava, Sava, Carpații, Tatra, și Ardealul îl așteaptă cu dor și foc...

† **Visarion Damian.** Dela sf. mănăstire H. Bodrog se vestește încetarea din viață a ieromonahului *Visarion Damian*, sucombat în vârstă abea de 39 ani, în ziua de 18 l. c. Părintele Visarion, cucernicul călugăr, a fost fiul protopopului din Zarand, Vasile Damian. Este deplâns de frați, surori și alte rudeni și cunoscuți. Od hnească în pace!

Necrolog. Din Subpădure, tractul Târnava, ni se comunică trista știre că dna *Ana Pop*, născ. *Clefiu*, soția parohului nostru ort. rom. de acolo, a trecut la cele eterne în 4/17 Nov. a. c. la ora 5 dim., după grele suferințe, în etate de 59 ani ai vieții sale și 42 ani ai fericitei sale căsătorii, împărtășită cu sf. taine ale muribunzilor. Pe răposata, o soție și mamă de model, o jlește pe lângă nemângăiatul soț, fiii: Emil preot în Ildiciu și familia, Petru teolog și familia, Gizela văduvă, Silvia cu soțul Dumitru Bozeșan, director de prefectură al jud. Târnava-mică și familia, Mărioara cu soțul Ștefan Vancea, funcționar în Timișoara și familia, Valeria, și numeroase rudeni și cunoscuți. În mormântarea defunctei s'a făcut la 6/19 Nov. a. c. la ora 2 p. m. în cimiterul bisericii ort. rom. din Subpădure. Dumnezeu s'o odihnească în pace, ear pe cei vii, rămași în profund doliu, să-i mângăie.

Profesor universitar. În 19 l. c. a fost abilitat la universitatea din Cernăuți, pentru catedra de teologie dogmatică specială, dl Dr. Vasile Loichița, fost profesor la institutul teologic al diecezei Caransebeșului. Distincție bine meritată.

Anunț. Pentru completarea de colecțiuni a *Anualelor* seminarului teologic pedagogic «Andreian» ortodox român de aici din Sibiu, se caută anualele din anii: 1885/6 (II), 1886/7 (III), 1890/1 (VII), și 1894/5 (XI).

Tot pentru completarea «*Telegrafului Român*», se caută numerii compleți din anii 1855, 1869 și 1870.

Oferenții să se adreseze: *Directiunii seminarului* arhidiecezan teologic «Andreian» ortodox român în Sibiu.

Calendarul Bunului Creștin sau Calendarul Arhidiecezan apare zilele acestea. Acest calendar pe anul 1924 conține partea calendaristică cu evangheliile Duminecilor și cu cele mai frumoase învățături din Cartea Cărților. Se găsesc în acest calendar lucrări bine scrise pentru trebuințele sufletești ale tuturor creștinilor. Numeroase articole, interesante și de folos pentru oricare cititor, precum și Chipurile din viața Mântuitorului ș. a., executate cu artă, ridică și mai mult valoarea noului calendar. Se tipărește cu șematism și fără șematism. Se vinde la: *Librăria Arhidiecezană în Sibiu*.

«Director» arestat. Unul dintre «directorii» de reviste pornografice, fost lucrător în tipografie, cu numele Avramescu, a fost condus la temniță, pe temeiul unui mandat de arestare, confirmat de tribunalul Ilfov. «Directorul» scoțea două reviste: *Tiribomba* și *Vistavoiul*, amândouă vinovate pentru atentat la bunele moravuri.

Legi bune. Țările latine iau măsuri urgente pentru combaterea beției. Am vestit, că guvernul spaniol a oprit vânzarea băuturilor spirituoase în zile de Dumineca. Guvernul italian asemenea a restrâns consumarea alcoolului. Crâșmele în Italia, conform legii aduse, pot sta deschise numai până la ora 10 seara; în Dumineci și sărbători se închid. De Sâmbătă seara până Luni dimineața n'au permisiune să vândă băuturi spirituoase. Afară de aceasta, s'a redus în mare grad și numărul localităților unde se vând astfel de băuturi.

ȘTIRI LOCALE

Turneul Agata Bârsescu. După succesele extraordinare, obținute pe scenele mari din America și din centrele culturale europene, marea noastră artistă s'a înapoiat la București, și după o lungă absență de 14 ani, s'a ivit din nou triumfătoare pe scenele capitalei, ear acum cucerirea orașelor provinciale în toată țara întregită și ne dă o nouă ocazie să-i admirăm jocul magistral în talmăcirea suferințelor fără nume ale unei *Medee și Safo*, două creațiuni în care nime n'a întrecut-o. Serile de azi și mâine, Vineri și Sâmbătă, vor fi pentru publicul Sibiului clipe de bucurie și de mândrie.

Programul serbării dela 1 Decembrie s'a modificat, și anume: După serviciul divin în catedrală la ora 8 dimineața, va urma în teatru orașului la ora 10 și jumătate, înainte de amiază: *Festivalul artistic*, cu o conferință rostită de dl *I. G. Duca*, ministru, și cu o variată programă. După amiază, la ora 4 $\frac{1}{2}$, în sala *Urania*: Concertul societății «Cântarea României» Fundațiunea culturală «Principele Carol I. În programă: muzică corală executată de 150 persoane; dirigent dl Marcel Botez. Bilete: la Librăria Săteanului str. Regina Maria 1.

Adunare generală își ține Reuniunea română de muzică în 5 Decembrie 1923, *Miercuri*, la ora 6 seara în sala dela Musikverein.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace, dar cu alipire către «Reuniunea meseriașilor români din Sibiu» a binevoit a colecta vornicul ospetelor, Ioan Imbăruș, 107 Lei dela nuntașii tinerilor Ionel Opreș și Elena Barițiu. — Pentru prinos mulțumeste: *Comitetul*.

Turneul Manolescu. Două drame puternice, din literatura mai nouă europeană, s'au reprezentat, în serile de 26 și 27 l. c. pe scena teatrului nostru. Cea dintâi a fost *Gândul*, în 5 tablouri, a scriitorului rus Leonida Andriev. Dl I. Manolescu, nu numai actor măestru, ci și conferențiar ideal, a ținut înainte de începerea reprezentației o prelegere despre autorul și subiectul piesei, pentru a-i lămurii părțile mai grele de înțeles și a crea atmosfera necesară lucrării unui scriitor al poporului rus, contemplativ și înclinat spre misticism. Subiectul dramei, scos din nuvela *Gândirea*, a aceluiaș autor, s'ar părea banal; acțiunea dramei se învârtă în jurul cercetării de probleme psihologice, — prin care teatrul rus a devenit un teatru de gândiri, de idei, poate prea serios — unii zic lugubru! Acest teatru, deși este exilat din țara sa, se arată ca instituție sănătoasă, morală, și chiar moralizatoare fără intenție pronunțată. Teatrul românesc n'ar putea decât profita adoptând formele unui așezământ de asemenea gândiri, care își face drumul și în alte țări.

După conferința aceasta, spusă atât de natural și ușor, a urmat reprezentația, în care maestrul Manolescu ni-a înfățișat sbuciumul gândirilor unui doctor nervos, bizar și criminal studiat cu profunzime și exteriorizat cu genialitatea artiștilor de seamă universală. A doua piesă, dramă în trei acte, *Protesorul Klenov*, care în egoismul său orb trimite la moarte o ființă iubită, s'a bucurat de aceeaș interpretare aleasă, în toate rolurile, ea și cea dintâi. Dnele Alexandrescu, Vecera, dnii Dumitrescu, P. Popescu și toți ceilalți au ridicat și mai mult valoarea pieselor și au contribuit la succesul lor desăvârșit. Publicul nostru a dovedit cel mai viu interes reprezentățiilor companiei teatrale a dlui Manolescu.

Calendarul Bunului Creștin (sau Calendarul arhidiecezan)

cu Sematism pe anul visect 1924

cu bogat și interesant cuprins,
va apărea și expedie în cel mai
scurt timp, în Editura : : :

Librăriei Arhidiecezane, Sibiu

Doritorii de revânzare să anunțe
prin cartă poștală câte exem-
plare să li se trimită : : :

Rabat 20%. Grăbiți și cereți acest bun calendar!

Concurs

Pentru întregirea parohiei nou înființate de clasa I, din Cugir, protopresbiteratul Orăștie, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sânt cele fașionate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, cvartir în natură și combustibilul necesar asigurat din partea uzinelor Statului.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-și subștearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la protopresbiteratul ortodox al Orăștiei până la termenul susindicat, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare spre a face cunoștință cu poporul.

Orăștie, la 8 Septembrie 1923.

Nicolae Cerbicean
par. adm.

Valer Herlea
preș. com. par.

Nr. 402/923.

Văzut:

Vasile Domșa
protopop

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului
Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Prețul: 25 Lei

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu, se mai află de vânzare

Noul Testament

(cu litere drile)

de

Andrei baron de Șaguna

Prețul: crudo Lei 4—, broșat Lei 6—,
plus porto postal Lei 2—.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare următoarele

Tipărituri

Pentru școlile secundare:

Ziarul de casă.
Ziare de clasă pentru licee și civile, comerciale.
Cărțile pentru registrele de exhibite.
Tipărituri pentru bugetele școlare.
Procese verbale la examenele particulare.
Tipărituri pentru inventarele localelor școlare.
Bilet de informație la însușări pt. fiecare elev.
Bilet de admoniarea elevilor.

Pentru școlile primare:

Registre pentru absenții și clasificării.
Matricole școlare.
Cronica școlară.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale
Dlui Ioan Mețianu, arhiepiscop și mitropolit.

Prețul legat 25 Lei plus porto postal 5 Lei

Prăvălia românească
de manufactură și mărfuri mărunte

VASILIE HOZA

Sibiu, Piața Huet Nr. 6, Sibiu
(fost Grandmagasin)

Au sosit: mărfuri de toamnă, barcheturi, basmale de lână, sfetere de lână pentru bărbați, femei și copii, pânzerii, satenuri cu flori pentru cuptușeli, tot felul de stoffe și mărfuri mărunte, ce aparțin branșei de manufactură

cu prețurile cele mai solide

Haine bisericesti și prapori
din cele mai bune materii, în toate colorile

(155) Prețuri foarte convenabile! 3-3

La Librăria arhidiecezană se află de vânzare

Cuvântări bisericesti

de arhimandritul Ilarion Mircea, egumenul sfintei mănăstiri Precista-Mare din Roman, cuprinzând 41 predici pentru Duminecile din Paresimi, 9 Dumineci după Rosalii și la unele sărbători de peste an. Prețul 16 Lei.

La Librăria Arhidiecezană,
Sibiu, strada Măcelarilor 45, se găsesc de vânzare cele mai bune:

Cărți de bucate

sub titlul **Poftă Bună**, de Zotti Hodoș. Au apărut: Partea I à 6 Lei, Partea III à 15 Lei, Plus porto postal, à Lei 2-50.

La Librăria Arhidiecezană
în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

◆ legate și broșate ◆

pentru parohii, bănci, officii și particulari cu
prețuri moderate

Biblioteca Universală

una dintre cele mai de seamă Biblioteci
apărute până acum la noi

Nr. apăruti 85 ◆ Prețul unui Nr. 1 Leu

Lumea copiilor

revistă săptămânală pentru copii, bine redactată, cu ilustrațiuni colorate și instructive

Prețul unui Nr. 3 Lei

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuit pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.